

10

TALIANČINA

(-: U Ruksaka :-)
www.ruksak.sk

Pracovná (postupne doplňovaná) verzia
môjho osobného študijného slovníka.

= aktualizované vo februári 2023 =

La fede, la religione, il vangelo Viera, náboženstvo, evanjelium

la fede		viera
la speranza		nádej
l' amore	<i>m.</i>	láska
la carità		kresťanská láska (čnosť), dobrotá (srdca), súcit, charita, dobročinnosť
la misericordia		milosrdenstvo, zľutovanie, zmilovanie, súcit
la pietà		zľutovanie, zmilovanie, milosrdenstvo, súcit
la santità		svätosť
la religiosità		zbožnosť, nábožnosť, posvätnosť (miesta)
l' eternità	<i>f.</i>	večnosť
l' eterno	<i>m.</i>	večnosť
la vita eterna		večný život
la salvezza		spása, spasenie, záchrana
la salvazione		spása, spasenie, vykúpenie
la redenzione		vykúpenie (hriechov, človeka)

la liberazione		oslobodenie, vyslobodenie, vykúpenie, záchrana
la provvidenza		Prozreteľnosť (Božia), pomoc (ľuďom v núdzi)
la divina provvidenza		Božia prozreteľnosť

il peccato		hriech
il fallimento		zlyhanie
la colpa		vina

il cielo		nebo
l' inferno	<i>m.</i>	peklo
il purgatorio		očistec
il paradiso		raj

la religione		náboženstvo
la teologia		teológia
la Bibbia		biblia, Písmo
le Scritture	<i>pl./f.</i>	Písmo
le Sacre Scritture	<i>pl./f.</i>	Sväté písmo
il vangelo		evanjelium
i vangeli sinottici	<i>pl./m.</i>	synoptické evanjeliá
l' apocalisse	<i>f.</i>	Apokalypsa (Zjavenie sv. Jána)

il Dio		Boh
il Padre Celeste		Nebeský Otec
il Eterno		Boh (Otec)
il Dio Trino		Trojediný Boh
il Dio Unico		jediný/jedinečný Boh
la Santissima Trinità		Najsvätejšia Trojica
il Padre		Otec
il Figlio		Syn

il Spirito Santo		Duch Svätý
il Gesù Cristo		Ježiš Kristus
il Signore		Pán
il Creatore		Stvoriteľ
il Salvatore		Spasiteľ, záchranca
il Redentore		Vykupiteľ
il Risorto		Vzkriesený (Kristus)
il Messia		Mesiáš
il Re		Kráľ
il Regno di Dio		Božie kráľovstvo
l'ispirazione divina	<i>f.</i>	Božie vnuknutie
la Vergine Maria		Panna Mária
la Vergine		Panna (Mária)
la Madre di Dio		Matka Božia
Marja Ausiliatrice		Mária Pomocnica
Madre della Chiesa		Matka Cirkvi
Immacolata Vergine Marja		Nepoškvrnená Panna Mária
<i>l'Immacolata Concezione</i>	<i>f.</i>	<i>Nepoškvrnené Počatie</i>
la madre di Gesù		matka Ježiša
la Regina		Kráľovná
<i>il culto di Marja Vergine</i>		<i>mariánsky kult</i>
<i>la capella della Vergine Maria Comune</i>		<i>kaplnka Panny Márie Obyčajnej (moja kaplnka na Bačove ;-)</i>
il diavolo		diabol
il satana		satan
l'angelo	<i>m.</i>	anjel (posol)
l'angelo custode	<i>m.</i>	anjel strážny
<i>l'arcangelo</i>	<i>m.</i>	<i>archanjel</i>
il messaggero		posol
<i>l'ausiliatore</i>	<i>m.</i>	<i>pomocník (orodovník, svätý patrón)</i>
<i>l'ausiliatrice</i>	<i>f.</i>	<i>pomocnica (orodovnica, svätá patrónka)</i>

il/la fedele		veriaci/veriaci
i fedeli	<i>m./pl.</i>	kresťania, veriaci
l' infedele	<i>m./f.</i>	neveriaci, bezverec
il/la credente		<i>veriaci/veriaci</i>
il/la miscredente		<i>neveriaci človek</i>
il/la non credente		<i>neveriaci/neveriaca, agnostik</i>
il cristiano		kresťan
il pagano		pohan, neverec, neznaboh
l' eretico	<i>m.</i>	heretik, kacír
il pellegrino		pútnik, pobeštný
il papa		pápež
il pontefice		<i>pápež, Svätý Otec, pontifex</i>
il padre spirituale		duchovný otec
il/la superiore		predstavený (v reholi, kňazstve)
il responsabile		zodpovedný (predstavený sekulárneho inštitútu)
l' abate	<i>m.</i>	<i>opát kláštora</i>
il prete		kňaz, duchovný
il sacerdote		kňaz
il pastore		pastier (duchovný)
il chierico		klerik
il clero		klérus, duhovenstvo
il chiericato		<i>klérus, kňazstvo, duchovný stav</i>
il parroco		farár
il cappellano		kaplán
il frate		rehoľník, rehoľný brat, mních
la suora		rehoľníčka, rádová sestra, mníška
il monaco		<i>rehoľník, mních</i>
la monaca		<i>rehoľníčka, rádová sestra, mníška</i>
il confratello		spolubrat, brat (v reholi)

la consorella		spolusestra, sestra (v reholi)
il fratello		brat (v sekulárnom inštitúte)
la sorella		sestra (v sekulárnom inštitúte)
il fratello cristiano		<i>brat vo viere</i>
il volontario		dobrovoľník
il cooperatore salesiano		saleziánsky spolupracovník
l' aspirante	<i>m.</i>	<i>ašpirant, adept</i>
l' animatore	<i>m.</i>	animátor
il/la ministrante		miništrant/ka
il chierichetto		<i>miništrant</i>
il sagrestano		kostolník
l' accolyta	<i>m.</i>	<i>akolyta</i>
il profeta		prorok
il seminatore		<i>rozsievač</i>
il prelato		<i>prelát</i>
la badessa		<i>abatiša (mniška)</i>
la madre badessa		<i>matka predstavená</i>
il peccatore/la peccatrice		hriešnik/hriešnica
l' ipocrita	<i>m.</i>	pokrytec
il fariseo		farizej, pokrytec
la scriba		pisár, odpisovač (zákonník)
il saduceo		<i>saducej</i>
il saggio		znalec, odborník, mudrc
il/la sapiente		učenec/učenkyňa, mudrc
il savio		múdry človek (rozumný, rozvážny), mudrc
il laico		laik (svetský člen Cirkvi)
i secolari	<i>f./m./pl.</i>	<i>laici (v Cirkvi)</i>
l' apóstolo	<i>m.</i>	apoštol
il testimone		svedok (činu, viery)
l' assistente	<i>m./f.</i>	asistent/ka
il vescovo		biskup
l' arcivescovo	<i>m.</i>	arcibiskup

il teologo		teológ
il santo		svätý, svätec
il santocchio		sväťuškář
il bigotto		fanatický veriaci
Giovanni il Battezzatore		Ján Krstiteľ
i Re Magi	<i>pl./m.</i>	traja králi
l' eremita	<i>m./f.</i>	pustovník/čka, osamelý askéta, samotár
la vita di eremita/la vita eremitica		pustovnícky život
l' eremitaggio	<i>m.</i>	pustovňa, samota, dom na samote
l' èremo	<i>m.</i>	<i>pustovňa, samota, dom na samote</i>
l' anacoreta	<i>m./f.</i>	<i>pustovník/čka (náboženské dôvody)</i>
la segreta		cela
la chierica		<i>tonzúra</i>
il ascetismo		asketizmus, askéza, odriekanie

la chiesa cattolica		katolícka cirkev, katolícky kostol
la chiesa evangelica		<i>evanjelická cirkev, kostol</i>
la chiesa ortodossa		<i>pravoslávna cirkev, kostol</i>

la chiesa		kostol, cirkev
la chiesa parrocchiale		farský kostol
il tempio		chrám, svätyňa, pamätník (budova)
la cattedrale		katedrála
il convento		kláštor, rehoľníci
il monastero		<i>kláštor, sídlo kanonikov</i>
la cappella		kaplnka
la sagrestia		sakristia
il coro		chórus, chór, zbor, chorál, zborový spev
l' altare	<i>m.</i>	oltár
la croce		kríž

il crocifisso		<i>krucifix</i>
l'icōna	<i>f.</i>	ikona
il cimitero		cintorín, pohrebisko
la tomba		hrob
il luogo di pellegrinaggio		pútne miesto
il presepe		<i>jasličky, betlehém</i>
il digesi	<i>f.</i>	diecéza
il vescovato		<i>biskupstvo</i>
l'arcivescovato	<i>m.</i>	<i>arcibiskupstvo</i>
l'arcidiocesi	<i>f.</i>	<i>arcidiecéza</i>
l'abbazia	<i>f.</i>	<i>opátstvo</i>
la parrocchia		farnosť, farský kostol
la casa parrocchiale		fara
la pieve		<i>farnosť, fara, farský kostol (hist.)</i>
il seminario		seminár
l'istituto secolare	<i>m.</i>	sekulárny inštitút

il Magistero (della Chiesa)		cirkevné učenie, magistérium
l'eucaristia	<i>f.</i>	Eucharistia, sväté prijímanie
il Santissimo		<i>Eucharistia, posvätená hostia, svätyňa</i>
il segreto		tajomstvo
il pegno		znamenie, dôkaz (lásky), znak
la primizia		<i>nevídaná správa (o spáse)</i>
il peccato		hriech
la colpa		vina
la penitenza		pokánie, kajúcnosť, trest, pokuta
la passione		vášeň, nadšenie, zápal, utrpenie/umučenie (Krista)
la visione		vízia, zjavenie, predstava
il fatto		skutok, čin, udalosť, fakt, záležitosť

il servizio		služba
l'assistenza	f.	asistencia, pomoc, podpora, starostlivosť
il timore		bázeň (pred Bohom), úcta, strach, obava, hrôza
l'anima		duša
la pace dell'anima		duševný pokoj
il cuore		srdce
l'intimo del cuore	m.	vnútro srdca (hĺbka srdca)
il pegno d'amore		dôkaz/znamenie lásky
la primizia d'amore		prvé/rané plody lásky
la mente		mysel, duch, rozum, intelekt, úmysel
il sacrificio		obeta, obeť, obetovanie
il sacrificio di sé		sebaobetovanie
l'eresia	f.	heréza
la scomunica		exkomunikácia
l'aiuto spirituale	m.	duchovná pomoc
l'assoluzione	f.	rozhrešenie, zbavenie (viny)
l'elemosina	f.	almužna, milodar
l'udienza	f.	audiencia, prijatie
l'infallibilità papale	f.	pápežská neomylnosť
la legge		zákon
la legge di Dio		Boží zákon
il castigo di Dio		Boží trest
l'esilio	m.	exil, vyhnanstvo
l'arca di Noè	f.	Noemova archa
la regola		rehoľa
l'ordine	m.	cirkevný rád, rehoľa
gli ordini monastici	pl./m.	mnišske rády
l'ordine francescani	pl./m.	františkánsky rád
la congregazione		kongregácia (saleziánska)
la vocazione		povolanie, poslanie, nadanie, výzva
i voti	pl./m.	sľuby (rehoľné)

i voti temporanei	pl./m.	dočasné sľuby
i voti perpetui	pl./m.	večné sľuby
la professione		<i>akt vyznania viery</i>
l' ammissione	f.	<i>pripustenie (k sľubom), prijatie (do)</i>
l' ammissione del candidato	f.	<i>prijatie uchádzača (do inštitútu)</i>
lo statuto		<i>stanovy, štatút</i>
i costituzioni	pl./f.	stanovy
i regolamenti	pl./m.	pravidlá
la castità		čistota
la castità di cuore		čistota srdca
la povertà		chudoba
la povertà di spirito		chudoba ducha
l' obbedienza	f.	poslušnosť
l' obbedienza di Dio /di Spirito		poslušnosť Bohu/Duchu
l' apostolato	m.	apoštolát
il cammino di vita		životná cesta
il progetto di vita		životný projekt
la crescita		rast
la crescita integrale		integrálny (celkový) rast
il sviluppo		rozvoj
la formazione		formácia
il cammino di santità		cesta k svätosti
il modo di essere		<i>štýl života, spôsob bytia</i>

la preghiera		modlitba
la meditazione		meditácia
l' invocazione	f.	<i>úpenlivá prosba, volanie</i>
il ritiro		ústranie, odchod do ústrania, stiahnutie sa, odstúpenie
il ritiro spirituale		duchovná obnova
il pellegrinaggio		púť (na pútné miesto)

l'adorazione	<i>f.</i>	adorácia, klaňanie sa, uctievanie
la contemplazione		kontemplácia, rozjímanie, pozorovanie
il rosario		ruženec
il breviario		breviár
il salterio		žaltár, kniha žalmov
la lode		chvála, velebenie
le lodi	<i>pl./f.</i>	chvály
la lauda		<i>chválospev</i>
l'inno	<i>m.</i>	chválospev, hymnus, hymna
il salmo		žalm
la messa		omša
la santa messa		svätá omša
l'uffizio	<i>m.</i>	<i>bohoslužba</i>
l'accolta	<i>f.</i>	<i>zhromaždenie</i>
l'invito	<i>m.</i>	<i>vzývanie (Boha)</i>
il simbolo		symbol
l'incenso	<i>m.</i>	<i>kadidlo</i>
la prima comunione		prvé sväté prijímanie
il battesimo		krst
la cresima		birmovka
le parti della messa	<i>pl./f.</i>	časti omše
il canto d'ingresso		pieseň na vstup
il canto introduttivo		<i>úvodná/vstupná pieseň</i>
Signore pietà		Pane zmiluj sa
Gloria a Dio		Sláva Bohu
Alleluia		Aleluja
Credo		Verím
Preghiere		Prosby
Offertorio		Obetovanie
Santo		Svätý
Padre nostro		Otče náš

pace a te		pokoj s tebou
Comunione		Prijímanie
il canto finale		záverečná pieseň
la musica sacra/liturgica		cirkevná/liturgická hudba
i canti religiosi	pl./m.	náboženské piesne
il cantorino		liturgický spevník, kancionál
l'anno liturgico	m.	liturgický rok
il calendario liturgico		liturgický kalendár
l'Avvento	m.	Advent
il Natale		Vianoce
l'Epifania	f.	Zjavenie Pána, sviatok „Traja králi“
la Quaresima		veľkonočný pôst, obdobie pôstu (40 dní)
la Pasqua		Veľká noc

Che Dio ti benedica!

Nech ti Boh žehná!

Tutto il santo giorno.

Celý Boží deň

Grazie a Dio.

Vďaka Bohu.

Dio mio!

Bože môj!

Dio sa.

Boh vie.

Per l'umiltà spesso dobbiamo essere in ginocchio.

Kvôli pokore máme často kľačať.

Vogliamo seguire Cristo.
Chceme nasledovať Krista.